



ARKEOLOGLAR DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ AÇIKLAMASI

Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi'nin kurucu üyeleri, yönetim kurulu üyeleri ve yönetimde görev almış üyeleri olarak, AB-Türkiye Anadolu Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü İçin Teknik Destek Projesi kapsamında, Gaziantep'teki Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü'nün kurulma girişimini değerlendirerek, bu konuda Ankara'da düzenlenen '1. Milli Arkeoloji Şurası' hakkındaki görüşlerimizi kamuoyuna sunmak istiyoruz.

İlgili girişimin misyonları arasında; 'ülkemizde ve kültürel, tarihi bağlarımız ve ilişkilerimiz olan dünyanın diğer bölgelerinde' bilimsel araştırmalar yapmak, teşvik etmek, yayınlamak, arşivlemek, kütüphaneler oluşturmak, özel müzeler açmak, dünya arkeoloji ve kültürel miras câmiasındaki bilim toplulukları ile kültürel miras alanında iş birlikleri gerçekleştirmek...' ifadeleri yer almaktadır. Girişim kendine vizyon olarak **bir vakıf aracılığıyla** üniversiteler, enstitüler ve araştırma merkezleriyle işbirliği anlaşmaları imzalamak; **Mütevelli Heyetinin** onayıyla yurtdışında arkeolojik kazı araştırma, restorasyon ve konservasyon projeleri ve uygulamaları yapmak; **Vakıf İcra Kurulu'nun** onayıyla arkeoloji ve kültürel miras üzerine yayıncılık çalışmaları gerçekleştirmek; kütüphane ve dokümantasyon arşivi kurarak materyal ve ekipmanlar ile objeleri bağış, satın alma veya kiralama yoluyla temin etmek, müze açmak; kültür mirası, peyzaj, kültür ekonomisi envanteri ve alan yönetimi gibi ilişkili konularda çalışmalar yapmak; **Mütevelli Heyeti** kararı ile müze veya meslek yüksek okulu, üniversite gibi yükseköğretim kurumları kurmak; **Vakıf** amaçlarına uygun burs, teşvik ve destekler sağlamak; **Vakıf İcra Kurulu** onayıyla sempozyum, konferans, toplantı vb. gerçekleştirmek ve desteklemek; menkul, gayrimenkul ve her türlü hak veya imtiyazı satın almak, kiralamak veya kiraya vermek. **Vakfın çalışmaları için** gerekli veya uygun her türlü bina veya yapıyı inşâ etmek, yenilemek, işletmek veya işlettirmek; yayınlanmış arşivleri ve henüz arşivlenmemiş verileri, yeni çıkacak verileri bir araya getirerek ulusal arkeoloji bilgi sistemi oluşturmak; bilim, eğitim, koruma ve tanıtım gibi çalışmalara yönelik kılavuzlar, standartlar hazırlamak; arkeoloji çalışmalarını teşvik etmek, planlamak, muhtemel uygulamalarını izlemek; arazi çalışmalarının ihtiyaçlarını karşılayabilecek modern donanımlı ve uzman personele sahip bir teknik ofis kurmak; sosyal bilimler, kültür endüstrileri, arkeoloji, tarih, sanat, çağdaş çalışmalar ve kültürel miras alanlarında çalışan Türk ve yabancı bilim insanlarınının AB ve dünya standartlarında özgün bilimsel araştırma ve saha çalışmaları yürütmelerini sağlamak ve kazılarda ortaya çıkan eserlerin analiz ve koruma çalışmalarını yapmak; arkeoloji ve kültürel miras alanlarında ülke ölçekli iç ve dış politika önerileri geliştirmek vb. bir çok hedef bulunmaktadır.

Söz konusu girişimin belirlediği bu misyonlar ülkemizde hali hazırda üniversiteler, çeşitli akademik birimler, devlet kurumları ve sivil toplum örgütleri tarafından farklı ölçeklerde hem yurtiçinde hem de yurtdışında üstlenilmektedir. Bu misyonların tümünün tek bir kurum çatısı

altında toplanması çok sesliliğin ve pozitif rekabetin, güncel bilimsel anlayışın önüne geçerek, artık çağ dışı kalan tekелci bir zihniyeti besleyeceği açıktır.

Yetkileri, bileşenleri ve yöneticileri açıklanmamış bir **Vakıf** ve onun **Mütevelli Heyetinde** toplanması, hiçbir ayrıntısı paylaşılmamış bir yasa tasarısı ile TBMM'den koruma ve kaynak sağlama çabaları gizli bir ajandanın varlığının kanıtıdır. Mevcut kurumlarıyla işlemekte olan bilimsel ve bürokratik ortamı yok sayan bu üstenci yaklaşım Türk Arkeolojisi adına endişe vericidir. Bu sebeple '1. Milli Arkeoloji Şurası' adıyla yapılan toplantıyı meslektaşlarımız üzerinden, bu belirsiz girişimi meşrulaştırma çabası olarak değerlendirerek, Gaziantep'teki Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü'nün kurulma girişimini sakıncalı bulduğumuzu kamuoyuna duyururuz.

Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi 24.06.2022